D. Chamberlain şi lordul Halifax au sosit la Paris

Miniştrii britanici au avut o primă întrevedere cu D-nii Daladier şi Bonnet

Paris, 23 (Rador). — D-nii Chamberlain şi Halifax au sosit la ora 17,50 în gara de Nord, salutaţi de d-nii Daladier şi Bonnet.

La ora 18,15 oaspeţii britanici au descins la ambasada Marei Britanii.

Cei doi oameni de stat britanici sunt însoţiţi de soţiile lor.

Pe tot parcursul, dela gară până la ambasada engleză, populaţia Parisului a aclamat pe membrii guvernului englez.

D-nii Daladier şi Bonnet au întovărăşit pe d-nii Chamberlain şi Halifax până la ambasada britanică.

Intre cei patru oameni de stat a fost o primă întrevedere în cursul căreia nu au fost discutate chestiunile ce urmează să facă obiectul convorbirilor dintre ei.

Convorbirile politice vor începe Joi dimineaţă la ora 10.

*

Paris, 23 (Rador). — *Iată amănunte asupra sosirii d-lor Chamberlain şi Halifax la Paris:*

Trenul în care se aflau miniştrii britanici şi suita, a sosit în gara de Nord cu o întârziere de 10 minute, adică la ora 17.50.

Surâzând, îmbrăcat în negru şi având sub braţ legendara sa umbrelă, d. Chamberlain a scoborît din vagon primul, urmat de d-na Chamberlain, de lordul şi lady Halifax, cum şi de d-nii Cadogan şi Strang şi de ceilalţi membri ai suitei.

D-nii Daladier şi Bonnet se îndreaptă către cei doi oameni de stat, strângându-le mâinile cu căldură.

D. Chamberlain pronunţă câteva cuvinte în faţa microfonului, după care se formează un cortegiu, îndreptându-se spre ieşirea gării.

In mai multe automobile d-nii Chamberlain, Halifax, Daladier şi Bonnet, ca şi celelalte personalităţi, s'au dus la ambasada Marei Britanii.

O imensă mulţime a aclamat tot timpul pe oamenii de stat britanici, strigând: „Trăiască Chamberlain! Trăiască Anglia!"

Ce vor discuta miniştrii englezi cu miniştrii francezi

Serviciul special al „Universului"

Paris, 23 (Radio-Central). — In cercurile bine informate se afirmă că problemele ce vor fi discutate la Paris între miniştrii englezi şi francezi vor fi următoarele:

1. Tratativele cu Germania. In această privinţă, urmează să se stabilească dacă se va ajunge la o dezarmare sau la continuarea cursei armărilor.

2. Recunoaşterea dreptului de beligeranţă Spaniei naţionaliste.

3. Se vor sublinia interesele mondiale ale Angliei şi Franţei. Aci este vorba de atitudinea pe care a avut-o în ultimul timp Japonia când a declarat că statutul din Extremul Orient este învechit.

4. Colaborarea militară franco-britanică.

5. Situaţia din Europa centrală şi orientală.

6. Problema evreiască. Se va face probabil un apel, prin mijlocirea preşedintelui Roosevelt, către statele americane de a primi pe refugiaţii evrei. In acelaş timp, Franţa va declara că e dispusă să primească o parte din aceşti refugiaţi în coloniile ei.

Întrunirea consiliului de miniştri francez şi a comisiei externe a Senatului

Paris, 23 (Rador). — *Consiliul de miniştri s'a întrunit la palatul Elysée sub preşedinţia d-lui Lebrun, preşedintele Republicei.*

D. Bonnet, ministrul afacerilor străine, a făcut o expunere a situaţiei externe şi a pus consiliul în curent cu chestiunile în legătură cu vizita miniştrilor englezi la Paris.

Paris, 23 (Rador). — Comisia de afaceri străine a Senatului s'a întrunit sub preşedinţia d-lui Henry Berenger.

Preşedintele comisiei a comunicat colegilor săi întrevederile pe care le-a avut recent cu d. Bonnet şi comunicările diplomatice ce i s'au făcut.

A urmat un schimb de vederi. Discuţia a purtat în special asupra următoarelor chestiuni: raporturile franco-engleze, declaraţia franco-germană, relaţiile cu Italia, chestiunea spaniolă şi chestiunea pactului franco-sovietic.

In urma observaţiilor ce au fost prezentate comisia a hotărît să asculte în curând pe ministrul afacerilor străine, rugând pe d. Berenger să hotărască cu d. Bonnet data când d. ministru de externe va urma să facă comisiei expunerea sa.

Ziarele franceze anunţă apropiata sosire a d-lui Ribbentrop la Paris

Paris, 23 (Rador). — Mai multe ziare anunţă că d. von Ribbentrop va veni, în curând, la Paris pentru a încheia acordul franco-german.

„L'Ordre" scrie: „Contele Welczeck, ambasadorul Germaniei, a făcut ieri dimineaţă o vizită d-lui Bonnet şi l-a anunţat că d. von Ribbentrop este dispus să vină la Paris fie la data de 28 Noembrie, fie în zilele următoare, după alegerea guvernului francez.

Această comunicare este desigur rezultatul primei convorbiri dintre ministrul afacerilor străine al Germaniei şi d. Coulondre, noul ambasador al Franţei la Berlin. Se poate trage concluzia că declaraţia franco-germană negociată de şase săptămâni va fi în curând publicată".

Ziarul adaugă că declaraţia va fi redactată în termeni în deajuns de vagi şi va cuprinde asigurări de neagresiune. Ambele se vor strădui ulterior să ajungă la o garantare a frontierelor, înglobând şi frontierele Belgiei.

„L'Oeuvre" anunţă deasemeni vizita d-lui von Ribbentrop la sfârşitul lunii pentru semnarea declaraţiei franco-germane şi adaugă:

„Textul declaraţiei va cuprinde, se pare, trei puncte. Un acord privitor la principiul neagresiunii între cele două ţări va cuprinde angajamentul reciproc de neagresiune. In ce priveşte proectul de garantare mutuală a frontierelor, aceasta ar urma să facă obiectul unei negocieri ulterioare".

CE SPUN CERCURILE OFICIALE GERMANE

Berlin, 23 (Rador). — In legătură cu ştirile publicate de presa străină care a anunţat că d. von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine al Reichului, ar avea intenţia să facă, în curând, o vizită la Paris, cercurile autorizate germane n'au comunicat până acum nicio informaţie cu privire la o astfel de călătorie.

Aceste svonuri nu sunt nici confirmate, nici desmințite în cercurile oficioase germane.

Noul ambasador francez la mormântul Soldatului Necunoscut german

Berlin, 23 (Rador). — *D. Coulondre, noul ambasador al Franţei, a depus o coroană de crizanteme pe mormântul Soldatului Necunoscut.*

Solemnitatea a atras un numeros public care a asistat la depunerea coroanei, manifestându-şi simpatia.

Ambasadorul era însoţit de personalul ambasadei şi a fost primit de generalul comandant al pieţei Berlinului şi de reprezentantul ministrului afacerilor străine.

D. Coulondre a trecut în revistă compania de onoare, care după solemnitate a defilat prin faţa ambasadorului francez.

Cu acest prilej, d. Coulondre a făcut următoarea declaraţie reprezentantului agenţiei „Havas":

„Acest gest este o mărturisire a stimei pe care un fost luptător o are pentru adversarul de ieri. El este totodată expresia nădejdii reprezentantului Franţei în reconcilierea celor două popoare".

Pentru păstrarea arhivelor

In nr. 319 al ziarului „*Universul*" din 22 Nov. c. d. Gr. Trancu-Iaşi publică un frumos articol şi în acelaş timp sugestiv prin titlul său: *Verificaţi arhivele.*

A văzut cum se vând de uşor arhivele pentru a fi distruse şi cu părere de rău mărturiseşte că a cumpărat dela un măcelar acte foarte importante, pe care le-a salvat astfel graţie simplei întâmplări. Pe marginea acestei mărturisiri adaogă d-sa că toate hârtiile „prin trecerea timpului devin deosebit de importante" şi „doreşte" să fie trimise cât mai puţine documente la fabricile de hârtie".

Suntem de perfect acord cu d-sa întru totul şi ne dăm seama de importanţa oricărei urme scrise. Ne simţim însă datori a da o lămurire care constituie în acelaşi timp şi un argument în plus pentru susţinerea punctului d-sale de vedere, dar şi o explicare de ce se înstrăinează documentele.

Astăzi se depune un efort uriaş pentru adunarea a tot ce se chiamă document, în sens general „hârtie". Arhivele tuturor ţărilor îşi pun adevărate probleme pentru a adăposti acest material, dacă se poate în întregime. Deziderat acesta este însă irealizabil; nu există posibilitatea materială de a adăposti *tot ce se scrie* şi nici nu poate fi considerat de egală valoare întregul material arhivistic. De acest fapt s'au convins toţi şi au căutat să facă cel mai mult bine posibil, adecă să înmulţească pe de o parte numărul arhivelor locale, care dau interes deosebit materialului respectiv şi să fixeze prin regulamente amănunţite care este materialul a cărui distrugere ar prejudicia interesul cel mai redus cu putinţă. Se înţelege că prin aceasta nu se neagă valoarea pe care o are orice hârtie trecută deobiceiu sub titlul de maculatură. Dar nu este posibil o altă modalitate.

La noi însă lucrurile stau şi mai rău. In trecutul nostru n'au existat arhive oficiale cu toate că a existat interes pentru hârtii. Vorba „ai carte ai parte", adecă *ai hrisovul îţi păstrezi partea de moştenire, nu-l ai îl pierzi*, este fără îndoială destul de veche. Fanarioţii au dat cea dintâiu atenţie documentelor, hotărând să se păstreze cel puţin prin transcrierea din condici, azi de valoare nepreţuită. Prin *Regulamentul Organic* s'au orânduit însă cele dintâi arhive oficiale şi s'au organizat. Azi stăm tot pe baza acestei vechi orânduiri. Mult nu s'a mai putut adăoga deşi legi s'au mai făcut. Toate au fost fără efect deoarece lipsia înţelegerea. Tot interesul pe care il arătau directorii arhivelor a fost sistematic înlăturat sub diferite pretexte. Nu e de mirare. S'a recurs totdeauna la orice mijloc pentru a se strânge bani. Cum? Ne-ar fi uşor să aducem multe mărturii în care vânzarea arhivelor ocupă un nenorocit loc.

Din acelaşi motiv au fost lăsate în părăsire şi arhivele înseşi, care — insuficiente ca număr — sunt adăpostite şi astăzi în localuri improprii în cea mai mare parte. Din punct de vedere ştiinţific nu mai spunem nimic.

Jurnalul Consiliului de miniştri publicat în *Monitorul Oficial* nr. 260 din 8 Nov. c., care a surprins pe d. Trancu-Iaşi, pe noi ne-a pus pe gânduri temându-ne să nu fie rău înţeles de cei chemaţi a-l pune în aplicare. Deaceea repede am şi cerut lămuriri superiorilor noştri prin adresa nr. 841 din 11 Nov. c. Extragem din ea pasagiul cu îngrijorarea noastră: „Prin acest jurnal se anulează dispoziţiunile jurnalelor Consiliului de miniştri nr. 1113 din 1935 şi 558 din 1936. Credem că această anulare se referă numai la intermediul pe care îl făcea „Asociaţia cercurilor de gospodine şi Societăţii „Ocrotirea tinerelor fete" pentru hârtia maculatură care urma a fi vândută fabricilor de hârtie, şi nu la drepturile pe care le are instituţia Arhivelor Statului de a alege arhiva care trebuie păstrată pentru totdeauna (cf. art. 6 din legea Arhivelor, 1925).

„Temându-ne ca nu cumva prin termenul de „arhive" să se înţeleagă tot cuprinsul arhivelor de stat, judeţ, comune şi instituţii publice şi fabricile de hârtie să nu ia piese absolut necesare păstrării, vă rugăm să bine voiţi a dispune să se intervină la locul în drept, ca să se precizeze că e vorba numai de maculatura rămasă după alegerea făcută în arhiva respectivă de către delegatul arhivelor, aşa cum s'a procedat şi până acum în conformitate cu legea".

Legea arhivelor din 1925 arată clar modalitatea alegerii materialului. Credem că şi jurnalul amintit nu se referă decât la maculatură, procedeele de selecţionare fiind tot cele prevăzute de lege. Dealtfel în acest sens am şi primit asigurările necesare şi credem că nu se va mai putea întâmpla acum ceeace era posibil mai ieri.

Avem această siguranţă deoarece d. ministru Armand Călinescu a arătat cel mai mare interes pentru arhive. La direcţia generală a arhivelor, unde ploua în toate depozitele, d-sa a alocat imediat suma necesară acoperirii, care lucru se şi face de trei săptămâni. Pentru materialul necesar clasării şi depozitării d-sa caută iarăşi fondul necesar spre a orândui în condiţii optime tot ce avem. Şi avem material de cea mai mare importanţă, pe care sperăm să-l arătăm tuturor cercetătorilor în scurtă vreme cu ajutorul inventarelor pe care le-am şi pus în lucru. O nouă lege de reorganizare a arhivelor pe baze ţinutale este în studiu. Prin ea nu se va mai îngădui nimănui distrugerea actelor. Un regulament — inexistent până acum — pentru arătarea maculaturei care se lasă distrugerii şi deci care este materialul ales, va preciza până în amănunte modalitatea alegerii care urmează a se face numai de către funcţionarii de arhive calificaţi.

Incheiem aceste rânduri, în care am vrut să arătăm dece au fost posibile acele înstrăinări şi de ce suntem siguri că nu se vor mai întâmpla.

O sală de studii, pe care nădăjduim să o avem în scurtă vreme, va chema la lucru pe toţi cei care au tragere de inimă să descopere viaţa trecută ascunsă în învechitele hrisoave.

Aurelian Sacerdoţeanu
Directorul general al Arhivelor Statului.

Comemorarea lui Oct. Goga la Oradea

23 Noembrie

Luni, la orele 5, s'a dat în sala teatrului „Regina Maria" din Oradea un festival, organizat de Asociaţia scriitorilor români din Ardeal pentru comemorarea lui Octavian Goga dela moartea căruia au trecut şease luni. La acest festival au participat toate societăţile culturale din localitate: Astra, Liga Culturală, Ateneul Român, Casa Naţională şi grupul „Familia".

D. M. G. SAMARINEANU a deschis festivalul comemorativ cu următoarea cuvântare pe care sala a subliniat-o cu aplauze:

CUVANTUL SCRIITORILOR ROMANI

Asociaţia scriitorilor români din Ardeal — spune d. M. G. Samarineanu — a ţinut să evoce azi, la Oradea, marea figură a poetului Octavian Goga. Şi-a ales într'adins acest oraş pentru această scumpă evocare. Aci, acum 20 de ani, la 12 Octombrie, s'a redactat în casa lui Aurel Lazăr acea declaraţiune pe care a cetit-o în parlamentul dela Budapesta, la 12 Octombrie, d. dr. Alexandru Vaida Voevod.

Comemorarea lui Octavian Goga deci este un act de pios omagiu pe care scriitorii din Ardeal îl aduc fostului lor preşedinte de onoare, dela moartea căruia s'au scurs şase luni. Este şi o luminoasă evocare a spiritului său viu, animator, dinamizant, pentru zilele acestea de tălăzuială internaţională pe alvia politicei europene.

Declaraţiunea d-lui dr. Alexandru Vaida Voevod, la Oradea acum 20 ani, a schimbat destinul unui neam, care a pătimit deajuns, prăbuşind imperiul ce se menţinea artificial, sfidând şi istoria şi dreptatea. Declaraţiunea făcută de d. dr. Alexandru Vaida Voevod la 18 Octombrie în parlamentul dela Budapesta a fost sentinţa care stabilea în drepturile sale naţiunea română. După ea, cu ajutorul vitezei noastre oştiri, am fixat frontierele la barierele etnice ale Ţării. Şi le-am fixat definitiv.

Evocând azi aci pe strălucitul poet al pătimirei româneşti, pe marele Octavian Goga, ţinem să spunem unor inconştienţi: România nu are de dat nicio brazdă nimănui, căci nu deţine nicio brazdă străină. Cei ce vor încerca vr'o aventură, vor cunoaşte şi latura cealaltă a românului, nu numai cea a bunătăţii şi a toleranţei.

Nu există forţă în lume care să schimbe un singur milimetru din cea ce jertfa neamului de secole de-arândul a betonat. România este în graniţele ei naturale. Dela Halmei la Nistru, românul este la el acasă. N'a încălcat dreptul nimănui şi nu are de dat nimănui nimic.

Aceasta este dreptatea, aceasta este voinţa unui poopr care a ştiut să sufere secole întregi şi care a ştiut să nu-şi precupeţească sacrificiile pentru tot ce era a lui.

In calitatea de purtător de cuvânt al asociaţiei scriitorilor români din Ardeal, ca membru al Societăţii scriitorilor români din Bucureşti şi ca director al revistei „Familia", ţin să declar: acesta este şi cuvântul scriitorilor români.

CUVANTUL LIGII CULTURALE

D. MATEI DUMITRU spune: Liga Culturală Oradea aduce închinare memoriei marelui poet şi român care a fost Octavian Goga. Poetul şi sufletul lui româneşc n'au murit. Existenţa lor în fiinţa neamului abia a început. Luceferii neamului cari au trăit numai pentru el, nu mor niciodată. Românismul trăeşte hrănindu-se din însufleţirea şi gândurile acestor mari răscolitori de simţire şi de aspiraţiuni naţionale.

Scrisul şi sufletul ce răsare din gândurile lor, constituesc sentinţele în veci neadormite, cari străjuesc în noi şi pe pământul cuprins în hotarele neamului, sunând în veci alarma de trezire a conştiinţei.

CUVANTUL ASTREI

D. dr. TEODOR POPA, preşedintele „Astrei" din judeţul Bihor, a spus:

Comemorarea lui Octavian Goga, aici la graniţa de Vest a ţărit nostre, însemnează întărirea acestei graniţe făurită cu concursul marelui dispărut. Bătrâna asociaţie culturală Astra ia parte cu toată emoţia şi recunoştinţa la comemorarea lui Octavian Goga, secretarul literar şi îndrumătorul ei în timpurile de restrişte pentru neamul nostru.

Pentru noi, bihorenii, această comemorare are o semnificaţie deosebită. Octavian Goga, cu un deceniu în urmă, a comemorat chiar de pe această scenă pe scriitorul bihorean şi academicianul Iosif Vulcan, scuturând colbul de pe operele lui literare şi încadrându-l în aureola ce-i se cuvenea. Tot în Bihor s'a petrecut o scenă, care este demnă de relevat. Octavian Goga în numele revistei „Luceafărul" şi al studenţilor români dela Budapesta, vine la Oradea, în anul 1904, la jubileul de 40 ani al revistei „Familia". La banchet, jubilantul Iosif Vulcan închină pentru unitatea sufletească a neamului nostru. Octavian Goga, la rândul său, şi-a strigat urarea: „Să bem pentru unitatea politică a neamului nostru'. Bătrânul Iosif Vulcan după banchet a îmbrăţişat şi a sărutat pe frunte pe studentul Octavian Goga, spunându-i „Tu ai dreptate".

Da, pentru acest ideal a luptat Octavian Goga o viaţă întreagă din frageda tinereţe, cu scrisul şi cu fapta, şi această unitate politică a sintetizat-o atât de plastic în cuvintele:

„Avem un vis neîmplinit"...

Octavian Goga a suferit temniţă pentru acest ideal al nostru şi visul lui s'a împlinit. Lui Octavian Goga i-a fost hărăzit să fie nu numai un percursor, dar şi realizatorul unităţii noastre naţionale, ca apoi, luând mistria să contribue şi la consolidarea ţării întregită. Ce minunată satisfacţie pentru un biruitor!...

CUVANTUL CASEI NAŢIONALE

D. dr. VICTOR GERMAN, ajutor de primar, preşedintele Casei Naţionale din Bihor, îşi începe astfel cuvântarea: Casa Naţională a judeţului Bihor, prin rostul meu umil şi cucernic se prosterne în această clipă de duioasă şi sfântă comemorare, în faţa amintirii aceluia care a fost bardul pătimirii, profetul învierii şi apostolul trăirii româneşti.

Noi, cei de pe Crişuri vom simţi, până în sfârşit de veac, fiorii sufletesti ai minunatelor cadenţe din strofele lui măiastre; pe văile noastre multe generaţii se vor cutremura încă de proza înaripată scrisă în cea mai neaoşe limba românească şi cei cari au avut norocul să-l asculte nu vor uita nicicând fascinaţia în care a cuprins neîntrecutul său talent oratoric o lume întreagă.

A fost Goga, poet, scriitor, ziarist, politician, dar, mai presus de toate, a fost român. In versuri a scris psaltirea, iar în proză evanghelia românismului. Şi crezul său naţionalist, până în pragul morţii, şi-a păstrat întreg avântul şi entuziasmul tinereţii.

In numele ATENEULUI ROMAN d. GEORGE BOTA preşedinte, a decalmat o poezie adequată momentului, al cărui refren era: Nici-o brazdă, nimănui

D. AUREL P. BANUŢ, evocă trecutul de acum 35 de ani, când d-sa l-a cunoscut pe Octavian Goga şi drumul parcurs până la moartea lui.

LEONARD DIVARIUS poet şi artist al Teatrului Naţional din Cluj, declamă cu mare succes „Omagiu" închinat lui Octavian Goga, iar artistul ION SARBUL citeşte mai multe poezii din Octavian Goga, smulgând repetate aplauze sălii.

După aceasta au citit din operile lor d-nii: Victor Papilian, preşedintele „Asociaţiei scriitorilor români din Ardeal", V. Copilu Chiatră, Vasile Bucur, Petre A. Petre, Septimiu Popa şi George A. Petre.

Festivalul s'a încheiat într'o atmosferă de înălţare sufletească.

Judeţul şi oraşul Arad se pregătesc pentru primirea M. S. Regelui

Consfătuirea de Miercuri seara dela sediul episcopiei locale

Arad, 23 Noembrie

Astăseară s'a ţinut, la sediul episcopiei locale, o consfătuire a reprezentanţilor tuturor claselor sociale la care a participat d. dr. Alexandru Marta, rezidentul regal al ţinutului Timiş, precum şi reprezentanţii autorităţilor.

Cu această ocazie, s'a hotărît ca la înapoierea M. S. Regelui în ţară, să se facă Suveranului şi Marelui Voevod Mihai o primire fastuoasă.

La Arad ,programul primirii va fi alcătuit de un comitet restrâns iar data intrării în ţară a M. S. Regelui va fi anunţată ulterior de către autorităţi, întregei populaţi a oraşului şi judeţului.

Cronica Medalistică

In colecţia de monede şi medalii moderne a d-lui lt.-col. Popescu Ioan-Slatina am găsit o medalie care s'a bătut cu ocazia încoronării Regelui George al VI-lea şi a Reginei Elisabeth, ceremonie care a fost la Londra la 12 Maiu 1937.

Medalia în chestiune reprezintă pe avers busturile Suveranilor Marei Britanii, privind spre dreapta. Majestăţile lor regale poartă pe cap coroana încoronării. In primul plan se vede Regele George al VI-lea învestmântat într'o mantie regească, în al doilea plan vedem pe Regina Elisabeth purtând o bluză uşoară, având de gât un colier de perle, părul său fiind astfel ondulat ca să se poată vedea cerceii.

Legenda aversului este: „CORONATION OF KING GEORGE VI AND QUEEN ELIZABETH".

In câmpul medaliei stă scris: „12 MAY 1937".

Pe reversul acestei medalii găsim legenda: „ASCENDED THRONE II DEC. 1936", care ne aminteşte faptul că Regele George VI-lea s'a urcat pe tronul Marei Britanii la 11 Decembrie 1936.

Această legendă e scrisă pe panglica ghirlandată deasupra căreia se vede stema familiei engleze; la dreapta şi la stânga acestela, sunt 2 ramuri de măslin. In josul stemei stă scris: „TO COMMEMORATE THE CORONATION OF KING GEORGE VI AND QUEEN ELIZABETH AT WESTMINSTER ABBEY 1937.

Din citirea medaliei rezultă că incoronarea a avut loc la Londra la Westminster Abey, adică în acelaş loc unde la data de 26 Aprilie 1923 a fost celebrată căsătoria Augustei perechi regale.

Tot pe revers stă scris sus în câmp: „BRITISCH MADE", ceeace e o garanţie că medalia s'a bătut în Anglia. Medalia e fabricată dintr'un aliagiu de aluminium, fiind poleită cu un strat subţire de argint. Ea este foarte frumos executată şi măsoară în diametru 40 mm., cântărind 20½ grame.

C. SECAŞANU

Comemorarea unui vrednic funcţionar din Asigurările sociale

Consiliul de administraţie al Casei centrale a asigurărilor sociale a comemorat Marţi, 22 Noembrie, pierderea inspectorului general dr. Petre Călăraşanu Delacerna, unul din creatorii aşezământului asigurărilor sociale, ale cărui rămăşite pământeşti au fost înmormântate, eri, în cimitirul din T.-Severin, oraşul lui natal.

După ce au rostit cuvântări omagiale d-nii prof. G. Strat, preşedintele consiliului de administraţie, E. Gherman din partea muncitorilor, Al. Samoil, din partea meseriaşilor, şi M. Enescu, director general din partea funcţionarilor, s'a hotărît ca infirmeria ce se va înfiinţa la Cluj să poarte numele defunctului.

O delegaţie de funcţionari superiori, în frunte cu d. M. Enescu, a luat parte la ceremonia înmormântării dela T.-Severin.

Funcţionarii ad-tivi şi medicali ai Casei centrale au comemorat şi ei, eri, pe vrednicul funcţionar care a fost inspector general dr. P. Călăraşanu.

Şi cu acest prilej, s'au rostit cuvântări arătându-se munca depusă de d-rul Călăraşanu, în cei 20 de ani de activitate, pentru binele şi întărirea instituţiei.

Din partea consiliului de administraţie al Casei centrale, a vorbit d. prof. G. Strat, preşedinte, care, după ce a relevat meritele dispărutului şi a adus omagii memoriei lui, a spus:

„Instituţiile nu se conduc prin legi, restricţiuni, articole, ci prin generozitate, spirit de armonie şi frăţietate între bătrâni şi tineri, luptând împreună cu încredere pentru scopurile date fiecărui în parte, formând astfel ceea ce se chiamă frumuseţea şi eroismul acestei vieţi.

Pentru ce a făcut d-rul Călăraşanu, alături de sinceritatea cu care m'a cucerit de când sunt în fruntea acestei instituţiuni, îl voiu avea veşnic în mintea mea".

—xxo●oxx—

Rostul înfiinţării

şcoalei practice de pe lângă Academia de înalte studii comerciale

Când incep cursurile şi cât vor dura. — Inscrierile

Şcoala practică comercială va funcţiona pe lângă Academia de înalte studii comerciale şi industriale din Bucureşti, între orele 18 seara.

Această şcoală este pusă sub conducerea şi controlul unui comitet de direcţie, format din profesorii academiei.

Ea urmăreşte a se da elevilor în cursul acestei şcoale cunoştinţe practice, care se completează cu aplicaţiuni, lucrări de birou şi vizite la întreprinderi.

Sunt admişi ca elevi: absolvenţii şcolor teoretice, comerciale şi industriale, precum şi cei ce nu posedă o pregătire completă de liceu, dar cari vor dovedi că lucrează în practică de minimum 2 ani şi s'au cultivat singur (cu o prere autodidactă).

Durata cursurilor e de 2 ani.

In anul I se predau:

Contabilitatea, biroul comercial şi corespondenţa comercială română; biroul practic al întreprinderilor; stenografia şi dactilografia; aritmetica comercială şi uzul maşinilor de calculat; economia românească; corespondenţa comercială în limbi străine.

In anul II se predau:

Tehnica şi organizarea întreprinderilor comerciale; tehnica şi organizarea întreprinderilor bancare; tehnica şi organizarea întreprinderilor industriale; tehnica şi organizarea întreprinderilor de transporturi; legislaţia în legătură cu întreprinderile comerciale şi industriale; impozitele şi procedura fiscală în legătură cu activitatea întreprinderilor; studiul mărfurilor; stenografia; exerciţii de contabilitate.

Pentru ţinerea unui curs este nevoie de un minimum de 15 elevi. Ei se pot inscrie la ciclul anual de cursuri, sau numai la o parte din acestea. Cursurile vor fi predate, în regulă generală, de profesorii conferenţiarii şi personalul didactic ajutător al Academiei comerciale. Ele încep la 1 Noembrie şi se termină la 31 Maiu.

In anul curent cursurile vor începe în mod excepţional la 2 Decembrie. La finele fiecărui an se vor da examene de materiile predate, în urma absolvirea cursurilor, şcoala eliberează un certificat în care se vor trece şi notele obţinute, aprecierile profesorilor pentru sârguinţa dovedită şi care va servi ca foaie calificativă de plasare.

Celor ce se vor distinge printr'o frecvenţă regulată cursurilor şi sârguinţă şi care ar dori să întreprindă un comerţ pe cont propriu, vor fi susţinuţi, prin recomandări, ca să obţină mai uşor înoderea şi ajutorul institutelor noastre de finanţare.

Taxele şcolare sunt: 500 (cinci sute) lei taxă de inscriere; 1500 (una mie cinci sute) lei taxă de frecvenţă.

Cei ce urmează unul sau câteva cursuri, vor plăti următoarele taxe: 500 (cinci sute lei taxă de inscriere şi câte 300 (trei sute) lei taxă de frecvenţă pentru fiecare materie.

Inscrierile şi informaţiunile se primesc în fiecare zi între orele 7—9 d. a., la secretariatul şcoalei (palatul Academiei comerciale din Bucureşti) prima uşă din stânga (intrarea studenţilor Academiei comerciale) la d. dr. Ion Ivănescu.

—xxo●oxx—

Mare furt de bani şi efecte la sinagoga din Braşov

Braşov, 23 Noembrie

Hoţi, rămaşi până acum necunoscuţi, s'au introdus în Sinagoga din localitate şi spărgând casa de bani, au furat suma de 50.000 lei în numerar şi 300.000 lei în efecte de stat.

D. comisar-şef Theodor Bălan face întinse cercetări pentru aflarea hoţilor.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reînoirea abonamentului să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentul expirat.

S'au furat bijuterii de aproape 30 milioane lei, la Londra

Descoperirile lui Scotland Yard

Faimoasa poliţie engleză, Scotland Yard, face cercetări în jurul unui furt de 20.000 de lire sterline, în bijuterii (circa 21 milioane 600.000 lei), pe care un mare giuvaergiu al Societăţii Downes And Cy Ltd, le încuiase deunăseară într'o casetă specială.

Confratele parizian Le Matin anunţă că principalul curier al firmei, d. Leslie Coath, om ca de 30 ani vârstă, a venit, în seara aceea, foarte târziu acasă, în Tollington Park, Islington, o suburbană londoneză, când fu acostat de doi suspecţi, cari se năpustiră la el, îl bătură bine şi-l legară cobză, iar, după ce-i luară portofelul şi cheile, îl duseră într'un garaj părăsit unde-l lăsară în voia lui Dumnezeu. I-au trebuit două ceasuri victimei ca să se desfacă de legăturile în care-l împachetaseră tâlharii. S'a dus repede la primul post telefonic şi a anunţat poliţia londoneză, faimoasa Scotland Yard.

Doi detectivi s'au dus numaidecât la caseta cu bijuterii, dar, când s'o deschidă, valiza era golită de podoabele ei.

Inălţarea pavilionului stolului de străjerie dela şcoala „Traian" din Craiova

Craiova, 21 Noembrie

Astăzi s'a desfăşurat în localitate solemnitatea înălţării pavilionului naţional al stolului de străjeri dela şcoala primară „Traian".

Este prima şcoală primară din oraş străjerită, care-şi înalţă pavilionul.

La solemnitate au luat parte d-nii Ilie Gănescu secretar general al ţinutului Olt, general Mitiţă Popescu comandantul C. 1 A., colonel R. Dimitriu prefectul jud. Dolj, insp. şcolar şef Gh. Donescu, insp. şcolar Boldur, Fl. Dumitrescu revizor şcolar, Ilariu Săceanu comand. legiunii de străjeri Dolj, d-ra Elvira Georgescu comand. legiunii străjere Dolj, precum şi delegaţiuni cu drapele, ale stolurilor de străjeri din oraş.

De asemenea au mai luat parte reprezentanţi ai corpului didactic şi părinţi ai elevilor.

După raport şi trecerea în revistă s'a oficiat un serviciu religios de preoţii D. Preoţescu şi D. Mihalache.

Preotul Preoţescu a ţinut o cuvântare îndemnând pe străjeri să respecte învăţăturile străjeriei.

Apoi s'a sfinţit pavilionul care a fost primit de d. comand. Stăncut în genunchi, după care cuibul de serviciu l-a înălţat în sunetele imnului regal cântat de străjeri.

D comandant STANCUŢ a vorbit despre rolul străjeriei.

D. H. BITA, directorul şcoalei, a arătat că străjerii stolului nu s'au mărginit numai la manifestările cu caracter exterior ci au căutat ca din punct de vedere sufletesc să aplice învăţăturile străjeriei.

D. revizor şcolar FL. DUMITRESCU a arătat ce înseamnă străjeria pentru educaţia tineretului.

D-ra ELVIRA GEORGESCU, comand. legiunii de străjeri Dolj, a că prin străjerie se făureşte o Românie puternică.

D. ing. ILARIU SACEANU, comand. legiunii de străjeri Dolj a arătat bucuria pe care o are „Straja Ţării", când se înalţă un nou pavilion, lăudând acţiunea dusă de dascălii acestei şcoale.

D. ILIE GANESCU, secretar general al ţinutului Olt, a adus salutul d-lui rzident regal general R. Scărişoreanu spunând, între altele:

Noi, ca şefi de autoritate ad-tiva — în cel mai larg înţeles al cuvântului, — ne exprimăm cea mai mare satisfacţie sufletească de a vedea astăzi soluţionată în bine problema, care până mai eri făcea obiect de discuţie: acela a contopirii complete a aducaţiei şcolare propriu zise cu învăţăturile sănătoase, răspândite de marea instituţiune naţională: „Straja Ţării".

Principiile călăuzitoare ale străjeriei pe cari comandanţii sunt obligaţi să le imprăştie în mijlocul populaţiei şcolăreşti din cea mai fragedă copilărie şi până atunci când elevul devine constient de menirea lui de viitor cetăţean capabil de drepturi şi datorii trebue să constitue programul zilnic al preocupărilor unor buni educatori.

D-sa a încheiat citând cuvintele adresate copiilor ţării de M. S. Regele Carol II şi Marele Voevod Mihai şi prin cari au arătat nădejdea ce pun în copii şi tineretul românesc.

A urmat defilarea, iar în sala de festivităţi s'a desfăşurat o serbare străjerească al cărui program a fost executat de străjerii stolului şi care s'a încheiat cu imnul: „Cu noi este Dumnezeu!"

Neregulile cu carnetele I. O. V. din Cluj în faţa justiţiei

Cluj, 22 Noembrie

In mai multe din numerele trecute ale ziarului am relatat pe larg cum la începutul anului acesta funcţionarii C. F. R. descoperind o serie de false carnete I. O. V., după aplicarea amenzilor cuvenite, au reclamat autorităţilor cari au început anchetarea acestui caz.

Primele cercetări au dus atât la arestarea advocatului dr. Iustin Horea Iuga, şeful clujan al I. O. V.-ului, cât şi la punerea de sechestru pe averea fostului medic judeţean, d. dr. V. Başiota, deoarece se părea că pe baza avizului acestuia fuseseră eliberate o parte din aceste carnete.

După îndelungate cercetări, cari au arătat că nu numai că se eliberase unele carnete I. O. V. la persoane cari nu aveau dreptul la ele, dar că mulţi dintre cei 505 invalizi, orfani şi văduve de războiu cari aparţineau cercului clujan trebuiau să facă numeroase cadouri avocatului dr. Iustin Iuga ori de câte ori aveau de solicitat ceva dela acesta, în afară de aceşti doi acuzaţi au mai fost daţi în judecată următorii: Isac Bluthner, Ştefan Gombos, Irma Siro, Maria Weber, Olga Weber, Iolanda Weber, Abraham Weber, Elena Gombos, Eduard Gombos, Herman Nathan, Iosefina Nathan, Iudita Nathan, Maria Hirsch, Blanca Hinsch şi Eduard Hirsch. Ori cercetarea tuturor acestora a făcut ca procesul să tergiverseze multă vreme până când să ajungă Marţi dimineaţa spre judecare în faţa tribunalului Cluj.

Din ordonanţa definitivă de trimitere în judecată a reeşit că dr. Başiota este acuzat că în complicitate cu avocatul dr. Iustin Iuga a eliberat tinerelor Irma Siro şi Maria Weber două carnete I. O. V., deşi acestea erau trecute cu mult peste vârsta când ar fi avut drepturi la aceste carnete. Celelalte carnete de asemenea erau nereglementare, de oarece conţineau numeroase date complet neadevărate, privitoare mai ales la gradul pe care-l avuseseră în armată cei cari le primise.

Inculpatului dr. Iustin Iuga i-se aduce învinuirea că a întocmit toate aceste carnete, deşi ştia că unele din ele sunt destinate unor oameni cari nu aveau dreptul la ele şi că la toate celelalte 505 carnete I. O. V. cari deţineau de dânsul, a perceput diferite taxe ilegale.

Herman Nathan, Ştefan Gombos şi Isac Bluthner sunt daţi în judecată pentru că au furnizat clienţi pentru carnetele I. O. V. cu reducere, deşi n'aveau nici un drept la aceste carnete, iar ceilalţi inculpaţi pentru utilizarea carnetelor false.

Şedinţa de Marţi dimineaţa a procesului a fost destinată audierii d-rului V. Başiota, care a declarat că în ziua de 11 Iulie 1936 semnase două carnete pe care le adusese avocatul dr. Iustin Iuga care se angajase însă să nu le elibereze până când femeile ce urm